

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/131/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421201058
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Baštová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8421201058.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobkyne: F.X. B., X.. XX.XX.XXXX, L. Y. X, XXXX XX Y., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.200,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.06.2015, v časti Platobné údaje v znení: „Dôsledky nesplácania úveru podľa Hlavy 11 úverových podmienok: Poplatok za prvú upomienku - 5 EUR. Neúčtuje sa, pokiaľ sa jedná o úplne prvú upomienku, ktorú Vám za dobu trvania zmluvy zasielame. Poplatok za druhú a ďalšiu upomienku - 12 EUR. Môžete dostať maximálne 2 spoplatnené upomienky za kalendárny mesiac, po zosplatnení ich už neposieme (zosplatnenie je výzva k úhrade celého čerpaného dluhu). Zmluvná pokuta za neuhradenie splátky - 17 EUR.“ je neprijateľná.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. k zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.06.2015 v § 4 Hlava 5 Podmienky splácania úveru v znení: „Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo nevediete, nebudeme schopní platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“ je neprijateľná.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 300,- eur, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

V. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou Okresnému súdu Kežmarok dňa 08.06.2021 žiadala, aby súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.06.2015, v časti Platobné údaje v znení: „Dôsledky nesplácania úveru podľa Hlavy 11 úverových podmienok: Poplatok za prvú upomienku - 5 EUR. Neúčtuje sa, pokiaľ sa jedná o úplne prvú upomienku, ktorú Vám za dobu trvania zmluvy zasielame. Poplatok za druhú a

ďalšiu upomienku - 12 EUR. Môžete dostať maximálne 2 spoplatnené upomienky za kalendárny mesiac, po zosplatnení ich už neposielame (zosplatnenie je výzva k úhrade celého čerpaného dlhu). Zmluvná pokuta za neuhradenie splátky - 17 EUR.“ a zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. k zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.06.2015 v § 4 Hlava 5 Podmienky splácania úveru v znení: „Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo neuvediete, nebudeme schopní platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“ sú neprijateľné a zároveň, aby zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.200,- eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 17.6.2015 (ďalej len Zmluva), na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 2.800,- eur, ktorý sa zaviazala žalovanému zaplatiť v 72 mesačných splátkach vo výške 71,41 eur. V zmluve o úvere bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 22,52 %, RPMN vo výške 25,3 %, priemerná RPMN vo výške 16,33 % a odplata vo výške 22,52%. Zmluva bola predmetom konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica, sp. zn. 29Up/416/2019, o zaplatenie 1.943,08 eur. Súd v tomto konaní vydal platobný rozkaz zo dňa 29.4.2019, ktorý bol vydaný v rozpore s § 299 ods. 2 CSP, pretože spotrebiteľská zmluva a iné zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou obsahovali zmluvné podmienky, ktoré sú neprijateľné. Tvrdí teda, že zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti Platobné údaje v znení uvedenom v bode 1. odôvodnenia, ku ktorej uviedla, že zmluvnú pokutu si so žalovaným individuálne nedojednala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do úverových zmluvných podmienok, na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, pričom ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Podľa tohto ustanovenia sa mala zaviazat' aj na úhradu poplatkov za upomienky. Je preto neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, a aj preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom. Na podporu svojich tvrdení ohľadom neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky poukázala na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9C/137/2016, zo dňa 3.10.2016. Ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku odôvodnila s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18Co/90/2018 zo dňa 19.11.2018. Prípustnosť žaloby vyvodila z § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v spojení s § 298 ods. 2 CSP, z ktorého vyplýva možnosť priznania primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi aj v konaní, v ktorom sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a v tejto časti konania je úspešný. Primerané finančné zadosťučinenie (ďalej aj PFZ) má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. Vzhľadom k uvedenému požadovala primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.200,- eur, a to za dve neprijateľné zmluvné podmienky, t. j. za každú po 600,- eur.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa označila a predložila platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 29Up/416/2019 zo dňa 29.04.2019, úverové podmienky žalovaného a zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostný a revolvingový úver zo dňa 17.06.2018.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 19.07.2021 nesúhlasil s argumentmi žalobkyne, žalobu popieral a rozporoval v celom rozsahu, považoval ju za nedôvodnú a dôkazmi nepodloženú. Podľa neho nárok z úverovej zmluvy bol postúpený na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o. a bolo o ňom už právoplatne rozhodnuté v upomínacom konaní platobným rozkazom zo dňa 29.4.2019 sp.zn. 29Up/416/2019. Žalobkyňa má právo na svoj názor a nesúhlas s rozhodnutím súdu v upomínacom konaní, avšak záver súdu, ktorý platobný rozkaz vydal a jeho akceptácia (resp. podanie odporu v prípade jeho neakceptácie) napĺňa princíp právnej istoty a legitímneho očakávania. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offa. Len čo súd zistí existenciu tejto prekážky, vedie to k zastaveniu konania vo forme uznesenia.

4.1. K neprijateľným zmluvným podmienkam uviedol, že je presvedčený o tom, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach tak, ako uvádza žalobkyňa, ku jej škode ako spotrebiteľa tak, ako to má na mysli čl. 3 ods. 1 Smernice a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Štát prostredníctvom súdnej moci nemôže za spotrebiteľa suplovať jeho rozhodovací proces a rozhodovať, ktoré ponuky sa môžu dostať do jeho dispozície a ktoré nie sú vhodné z hľadiska ich domnejšej výhodnosti z pohľadu neosobného štátu. Spotrebiteľ má právo sa sám rozhodnúť, či daný produkt alebo ponuku využije a v prípade, že áno, je zodpovedný za svoje konanie. Žalovanému nie je zrejmé, k akému nevyváženému postaveniu vo vzťahu k spotrebiteľovi dochádza v prípade žalovanej úverovej zmluvnej podmienky v znení v § 4 Hlavy 5, ktorá by zakladala dôvod označiť ju za neprijateľnú. Touto podmienkou chcel veriteľ zabezpečiť práve ochranu klienta ako spotrebiteľa, aby ním uhradené platby boli správne a korektne pripísané na príslušnú úverovú zmluvu. Uvedená podmienka spotrebiteľa žiadnym spôsobom nediskriminuje, nezaťažuje, ani nezhoršuje jeho právne postavenie voči veriteľovi. Pri niekoľkých tisícoch denných platiach od klientov je reálne a ekonomicky nemožné, aby sa hľadala a správne napárala platba od klienta bez uvedenia variabilného symbolu. Na variabilných symboloch ako identifikačných údajoch fungujú všetky tak štátne ako aj súkromné inštitúcie, je preto racionálne nepodložené vyhodnotiť predmetnú úverovú zmluvnú podmienku za neprijateľnú. K druhej zmluvnej podmienke podľa Hlavy 11 úverových podmienok uviedol, že ide o sankcie, o ktorých bola žalobkyňa ako klient upovedomená priamo v texte úverovej zmluvy, ktorú si prečítala, oboznámila sa s jej obsahom a na znak súhlasu s ňou ju podpísala. Poplatky za upomienky nie sú zmluvnou podmienkou, ktorá sa aplikuje vždy. Nastáva až v dôsledku porušenia povinností zo strany klienta, ktorý bol o tom vopred upozornený. Prvá upomienka dokonca nie je spolplatená vôbec. Vzhľadom k výške čerpaného bezúčelového úveru vo výške 2.800,- eur, nepovažuje výšku upomienok za neprijateľnú z dôvodu ich neprímeranosti.

4. 2. K žiadnemu primeranému finančnému zadosťučineniu uviedol, že žalobkyňa v podanej žalobe nepreukázala, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Konaniu vedenému pod sp. zn. 10Csp/131/2021 nepredchádzalo žiadne konanie, v ktorom by si žalobkyňa ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnila porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného. Z toho vyplýva, že už prvý zákonný predpoklad ustanovenia § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. absentuje. Doposiaľ neexistuje rozhodnutie súdu, ktorým by súd deklaroval, že úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenou medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 17.06.2015 došlo k porušeniu práv alebo povinností žalobkyne zo strany žalovaného. Žalobkyni žiadna, ani potenciálna hrozba ujmy nevznikla. Finančné zadosťučinenia vo výške 1.200,- eur v pomere k výške poskytnutého úveru považuje za vrcholne absurdné, nedôvodné a neprímerané. Žalobkyňa uzatvorila úverovú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. Je teda adekvátne a samozrejmé, že žalovaný požadoval od nej úhradu jej dlhu v zmysle uzatvorenej úverovej zmluvy. Žalobkyňa mala presne určenú výšku splátok, počet mesiacov splácania, vyčíslené celkové náklady, s podmienkami poskytnutia úveru bola oboznámená pred podpisom zmluvy, pričom s nimi súhlasila, na znak čoho zmluvu podpísala. Pokiaľ by jej mal žalovaný uhradiť ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 1.200,- eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobkyni ako spotrebiteľovi viac, ako mu vrátila. Podľa neho žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázala: 1) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi v čase podania žaloby, 2) ani že jej v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma jej vznikla vo výške 1.200,- eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadosťučinenia. Záverom poukázal na to, že zmluva o úvere spĺňa všetky náležitosti platného právneho úkonu, bola uzatvorená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 14.02.2022 zdôraznila, že rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica ako upomínacieho súdu, ktorý rozhodol platobným rozkazom nie je prekážkou res iudicata, keďže v tomto konaní žiada určiť neprijateľnosť zmluvných podmienok, z ktorých nevyplývajú žiadne reštitučné nároky a neboli predmetom konania, v ktorom bol vydaný platobný rozkaz.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 28.04.2022 zotrval na vznesenej námietke res iudicata a na tom, že v konaní absentuje už prvý predpoklad na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia,

a to úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností spotrebiteľom ako žalobcom na súde. Výšku žalovaného finančného zadostučinenia považoval za maximálne neprimeranú s poukazom na názor Krajského súdu v Prešove v rozsudku zo dňa 10.09.2020 v konaní vedenom pod sp. zn. 9Co/36/2020.

7. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 06.05.2022, na ktoré sa nedostavil žalovaný ani jeho právny zástupca, ktorí neúčast' na pojednávaní súdu ospravedlnili s odvolaním sa na zásadu hospodárnosti a súhlasili s tým, aby súd pojednával v ich neprítomnosti. Neúčast' žalobkyne na pojednávaní ospravedlnil jej právny zástupca. Nakoľko nebol podaný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti žalobkyne, žalovaného a jeho právneho zástupcu.

8. Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní súdu zotrvala na podanej žalobe z dôvodov v nej uvedených a takisto aj na dôvodnosti a výške primeraného finančného zadostučinenia, pretože je predpoklad, že voči nej boli uplatnené neprijateľné zmluvné podmienky. Na základe argumentácie obsiahnutej v žalobe žiadala, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal jej náhradu trov konania.

9. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo stranami namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, zistil nasledovný skutkový stav:

10. Žalobkyňa sa v spore domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutým v spotrebiteľskej zmluve, ktorú uzavrela so žalovaným a v úverových podmienkach súvisiacich s uzavretou spotrebiteľskou zmluvou a v súvislosti s tým má za to, že úspešným uplatnením porušenia jej práva sú naplnené zákonné podmienky pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom výšku požadovaného zadostučinenia si uplatňuje za dve neprijateľné podmienky v sume 1.200,- eur.

11. Žalobkyňa ako dlžník uzatvorila dňa 17.06.2015 so žalovaným ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere- hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 2.800,- eur, ktorý sa zaviazala žalovanému splatiť v 72 mesačných splátkach vo výške po 71,41 eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 22,52 % a RPMN 25,30 %. V zmluve v časti Platobné údaje je uvedený: „Dôsledky nespĺcania úveru podľa Hlavy 11 úverových podmienok: Poplatok za prvú upomienku - 5 EUR. Neúčtuje sa, pokiaľ sa jedná o úplne prvú upomienku, ktorú Vám za dobu trvania zmluvy zasielame. Poplatok za druhú a ďalšiu upomienku - 12 EUR. Môžete dostať maximálne 2 zosplatené upomienky za kalendárny mesiac, po zosplatení ich už neposieme (zosplatenie je výzva k úhrade celého čerpaného dlhu). Zmluvná pokuta za neuhradenie splátky - 17 EUR. Táto sankcia sa účtuje iba jedenkrát počas trvania zmluvy, a to obvykle pri omeškaní dlhšom ako kalendárny mesiac.“ V úverových podmienkach žalovaného platných od 01.10.2014 je v Hlave 5., § 4 Podmienky splácania úveru uvedený: „Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo nevediete, nebudeme schopní platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“

12. Upomínací súd Banská Bystrica o návrhu na vydanie platobného rozkazu žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o. proti žalovanej (F. B., X.. XX.XX.XXXX) zo spotrebiteľskej zmluvy - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXXXXX rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 29Up/416/2019 zo dňa 29.04.2019, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1.943,- eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 2.014,49 eur od 14.02.2017 do 02.06.2017 a 5 % ročne zo sumy 1.943,08 eur od 03.06.2017 do zaplatenia a trovy konania v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu, alebo v tej istej lehote podať odpor. Z vyjadrení sporových strán vyplýva, že proti platobnému rozkazu nebol podaný odpor, a preto tento nadobudol právoplatnosť.

13. Podľa § 230 zákona č. 260/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

14. Podľa § 161 ods. 1 a 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Vzhľadom na vznesenú námietku res iudicata zo strany žalovaného, považoval súd za potrebné predtým, než pristúpi k posúdeniu dôvodnosti podanej žaloby, vysporiadať sa s touto námietkou.

16. Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) nastáva vtedy ak sa má v novom konaní prejednávať tá istá (totožná) vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa nové konanie týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Prítom nie je významné či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Teda či ten, ktorý bol v skoršom konaní žalobcom je žalobcom aj v novom konaní, alebo má postavenie žalovaného a naopak. Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený. Teda vyplýva z rovnakého skutku. Konanie sa týka tých istých osôb v prípade ak v novom konaní vystupujú právny nástupcovia pôvodných sporových strán či už z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie. Pre posúdenie či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej nie je významné ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej, teda skutok bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, respektíve inak. Uvedené vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/120/2009.

17. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi avšak novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného rozhodnutia. Uvedené vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/42/2008.

18. Súd má za to, že v tomto prípade nie je daná prekážka res iudicata a svoj názor opiera o rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3Co/105/2019 zo dňa 24.09.2019, z ktorého cituje: „Podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci je podstatné, že platobný rozkaz v predchádzajúcej veci nezakladá prekážku „res iudicata“, pretože nie je daná totožnosť predmetu konania a to z dôvodu, že v tejto veci uplatnený nárok samotným žalobcom nevyplýva z rovnakých skutkových tvrdení. V predchádzajúcom konaní skutkovým tvrdením žalobcu bolo, že došlo k uzatvoreniu úverovej zmluvy a žalovaný po zosplatnení zaplatil len 124,28 Eura preto dlh predstavuje 3 960,47 Eura. V tomto (novom) konaní vedenom pod sp. zn. 20Csp/172/2018 je skutkovým tvrdením žalobcu, že úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a zmluvná pokuta v danom prípade nebola individuálne dojednaná, pričom bola súčasťou žalovaným vopred pripravených úverových zmluvných podmienok, ktorých obsah žalobca nijako nemohol ovplyvniť, keď chcel úver získať. Odvolací súd v tejto veci poukazuje nie len na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo/120/2009 zo dňa 13.10.2009, ale aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/281/2016 zo dňa 30.01.2018.“

19. V danom prípade sú predmetom tohto sporu iné skutkové tvrdenia, a to posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve žalovaného a jej úverových podmienkach, a preto nie sú splnené podmienky pre zastavenie konania z dôvodu prekážky res iudicata.

20. Ďalšou námietkou žalovaného v jeho vyjadrení bolo tvrdenie, že nárok z úverovej zmluvy bol postúpený na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o., nakoľko aj platobný rozkaz bol vydaný v prospech spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o. ako žalobcu, ku ktorému súd uvádza, že domáhať sa určenia právnej skutočnosti- neplatnosti zmluvnej podmienky je možné aj pri zmluvných vzťahoch, ktoré už skončili, pretože výsledok tohto konania môže založiť právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy možno vyvodit' povinnosť dodávateľa, podľa ktorej nesmie v spotrebiteľských zmluvách používať neprijateľné podmienky, čomu korešponduje právo spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Ako procesný prostriedok ochrany tu slúži práve žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V takomto spore je potom nositeľom hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide ten subjekt, ktorý vystupuje v zmluve ako spotrebiteľ a nositeľom povinnosti subjekt vystupujúci v zmluve ako dodávateľ. Žalobkyňa je tak nositeľom hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní

ide a teda má v tomto konaní vecnú aktívnu legitímáciu. V prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie nemá právny význam ani zánik záväzku splnením dlhu. Podaná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské záväzky nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. Spotrebiteľ má právo domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj Smernici Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

21. Cieľom žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je len to, aby individuálny spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, ale obsahom je aj povinnosť dodávateľa nepoužívať ďalej nečestnú zmluvnú podmienku, najmä neuplatňovať z nej plnenie na súde a neprijímať plnenia z takejto podmienky. Účelom žaloby je aj pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok voči dodávateľom so zámerom predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Význam vyslovenia konkrétnej neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve vo výroku rozsudku je tiež v tom, aby dodávateľa nútil k náprave tohto stavu vo forme zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom nielen vo vzťahu k individuálnemu spotrebiteľovi, ale aby upustil od jej používania vo formulárových zmluvách voči všetkým spotrebiteľom. Tým sa zároveň napriňa dosiahnutie cieľa sledovaného Smernicou zabrániť neustálemu používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky zo strany dodávateľov. Hoci aj v tomto prípade výrok právoplatného rozsudku pôsobí len medzi stranami sporu (§ 228 ods. 1 CSP), jeho účinky nepochybne presahujú tento zákonom vymedzený rámec a majú oveľa širší rozmer, než len zaväzovať strany sporu. Okrem toho, právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju povinnosť, a to v podobe práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie.

22. Z uvedeného je možné uzavrieť, že žalovaný bol dodávateľom, ktorý sám koncipoval spotrebiteľskú zmluvu a v nej neprijateľné zmluvné podmienky, a preto práve jemu prislúcha v tomto spore pasívna vecná legitímácia.

23. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 17.06.2015 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

24. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len Občiansky zákonník) v znení účinnom ku dňu 17.06.2015 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

25. Podľa § 53 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

26. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

27. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

28. Podľa § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

29. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

31. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

32. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

33. Medzi stranami nebolo sporné uzavretie spotrebiteľskej zmluvy dňa 17.06.2015, čerpanie úveru a jeho neplatenie žalobkyňou, nakoľko bol vydaný platobný rozkaz na plnenie. Sporné bolo, či spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné podmienky a či z tohto dôvodu prináleží žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie.

34. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žaloba žalobkyne je dôvodná, zmluvné podmienky, určenia neprijateľnosti ktorých sa domáha, neboli individuálne dojednané a preukázateľne v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladajú hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Súd v danom kontexte poukazuje na to, že na prieskum prijateľnosti zmluvnej podmienky musia byť splnené kumulatívne tie podmienky, že ide o spotrebiteľskú zmluvu medzi dodávateľom a spotrebiteľom a podmienka nebola individuálne dojednaná, pričom je dodávateľom vyvrátená domnienka, že ide o formulárovú podmienku a podmienka nebola individuálne dojednaná.

35. Predmetom preskúmania neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky súdom je zistenie, či zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak nie je splnené toto základné pravidlo, nikdy sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pri skúmaní, či podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu je potrebné zohľadniť právne predpisy, ktoré by sa uplatnili v prípade neexistencie tejto zmluvnej podmienky. Z toho je potom možné porovnaním zistiť, do akej miery je právne postavenie zakotvené v platnom právnom poriadku v prípade neexistencie tejto zmluvnej podmienky. Ďalším kritériom je, či dodávateľ, ktorý zaobchádzal so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní. Skúma sa ďalej, či zmluvná podmienka je formulovaná jasne a zrozumiteľne, pretože ak je nezrozumiteľná alebo nejasná, ak nejasnosť alebo nezrozumiteľnosť spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach, je potrebné ju vyhodnotiť ako neprijateľnú.

36. Keďže žalovaný namietal, že predmetné úverové podmienky neboli len súčasťou úverových podmienok, ale boli priamo aj súčasťou zmluvy, ktorú žalobkyňa podpísala, a teda sa nejedná o zmluvné podmienky, ktoré by neboli individuálne dohodnuté, súd predovšetkým poukazuje na to, že samotná formulácia zmluvnej podmienky v zmluve, na základe ktorej „klient svojim podpisom potvrdzuje, že úverové podmienky prevzal, bol s nimi oboznámený, sú mu všetky ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou judikovanou mnohými súdnymi rozhodnutiami. Pokiaľ v tejto zmluve žalovaný odkazuje na tieto úverové podmienky, už samotná formulácia je v zmysle určitosti, zrozumiteľnosti a transparentnosti týchto zmluvných podmienok nedostatočná a nespôsobuje v žiadnom prípade individuálne dojednanie zmluvnej podmienky. S prihliadnutím na to sú uvádza, že dôsledky nesplácania úveru podľa Hlavy 11 úverových podmienok nie sú v zmluve konštatované. Z tejto zmluvy nevyplýva, za aké konkrétne porušenia v prípade nesplácania úveru vo všeobecnosti, tieto poplatky majú byť žalovaným inkasované. Samotné znenie ohľadom poplatku za prvú upomienku je neurčité, lebo zároveň sa v druhej vete uvádza, že sa neúčtuje, pokiaľ sa jedná o úplne prvú upomienku, teda nie je zjavné, kedy vzniká vôbec takýto nárok. A práve pre neurčitosť, nezrozumiteľnosť a individuálne nedojednanie považuje súd túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú, a to aj s poukazom na § 53 ods. 4 písm. k) a písm. v) Občianskeho zákonníka.

37. Navyše poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za upomienky) predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno hodnotiť ako poškodzujúce spotrebiteľa. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými nie sú spotrebiteľovi poskytované nejaké protiplnenia. Navyše ak tieto poplatky majú skôr sankčný ako refundačný účel. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 245/2010 zo dňa 30.11.2011 platí, že „ak nie sú obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté a pre ktoré zákon vyžaduje písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné.“ Súd rovnako aj uplatnenie zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur považoval za neplatné, nakoľko sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na obsah a spôsob zakomponovania do formulára zmluvy nemožno mať pochybnosti o tom, že bolo veriteľom vopred pripravené, bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah tohto dojednania alebo ho vylúčiť. Žalovaný nepreukázal, že by táto zmluvná pokuta bola individuálne dojednaná s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp., že by žalobkyňa ako spotrebiteľ mala možnosť pred podpisom zmluvy ovplyvniť obsah zmluvy v časti uzatvorenia zmluvnej pokuty.

38. Zmluvnú podmienku, podľa ktorej neuvedenie správneho variabilného symbolu je považované za neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami je nutné taktiež považovať za neprijateľnú, keďže touto formálnou požiadavkou veriteľ svojvoľne neuznáva splátku úveru, hoci dlžník splátku uhradil. Táto podmienka deklaruje, že variabilný symbol pre platbu hotovostného úveru je rozhodujúcim preto, aby bola platba považovaná za pripísanú na účet. Podľa názoru súd je dojednaním netransparentne prijatým. V danom prípade si strany sporu dohodli platenie splátok na účet v časti zmluvy označenej ako platobné údaje, pričom je v texte zmluvy uvedené, že splátka má byť poukazovaná na konkrétny variabilný symbol. Ďalej je uvedené, že k dátumu prvej splátky a dňu nasledujúcich splátok uvedených v tejto zmluve musia byť mesačné splátky pripísané na účet, inak je klient s úhradou v omeškaní. Pokiaľ by teda chcel žalovaný transparentne prijať túto zmluvnú podmienku, mal ju koncipovať do tejto časti formulárového tlačiva a nie až následne do úverových podmienok zmluvy.

39. Je navyše zjavné, že obe zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané a spotrebiteľ má na základe nich plniť, ale nemal možnosť sa s nimi a s dôsledkami pre neho vyplývajúcimi riadne oboznámiť. Opak nebol preukázaný, ani žalovaným tvrdený, a tak je daný dôvod v zmysle § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka považovať tieto zmluvné podmienky za neprijateľné. Obe zmluvné podmienky sú aj v značnej nerovnováhe k právam a povinnostiam oboch zmluvných strán, nepriznávajú a nerešpektujú status spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany a navyše spotrebiteľ za to, že ich mal dohodnúť nedostáva ani žiadnu adekvátnu protihodnotu. Dodávateľ už dopredu deklaruje, že akékoľvek porušenie povinností z jeho strany bude sankcionovať bez toho, aby spotrebiteľovi dal priestor na prípadné vysvetlenie, napríklad zle uvedeného variabilného symbolu, alebo toho, ak včas nezaplatí splátku, a to paušalizovane bez ohľadu na výšku splátky alebo dobu omeškania u upomienok. K tomu pozri obdobne aj rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 24Csp/26/2017 v spojení s rozsudkom

Krajského súdu Prešov sp. zn. 18Co/90/2018, rozsudok sp. zn. 19Csp/69/2020 v spojení s rozsudkom sp. zn. 19CoCsp/16/2021, rozsudok sp. zn. 9C/137/2016 a pod.

40. Nakoľko boli splnené všetky zákonné podmienky na to, aby súd určil zmluvné podmienky za neprijateľné, v tejto časti vyhovel žalobe žalobkyne a I. a II. výrokom určil neprijateľnosť ňou namietaných zmluvných podmienok.

41. Keďže rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju povinnosť, a to v podobe práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie, považoval súd za dôvodný aj nárok žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a predložené dôkazy má súd za to, že žaloba žalobkyne je v celom rozsahu dôvodná čo do základu, nie však do uplatnenej výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyni vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré jej súd priznal v primeranej výške.

42. V prejednávanej veci je predmetom konania aj nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a zároveň úspešne uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a prípadne iných predpisov.

43. Porušenie práv a povinností žalovaným vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa, navyše v takej výraznej intenzite a závažnosti súd s poukazom na § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa považuje za dôvod na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni, ktorá sa úspešne domohla určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok.

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. 09. 2016 konštatoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/118/2017 zo dňa 18. 04. 2018 bod 9. odôvodnenia, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20co/280/2016 zo dňa 30. 11. 2017 bod 10. odôvodnenia).

45. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný do uvedenej úverovej zmluvy a jej úverových podmienok zakomponoval neprijateľné podmienky, ktorých aplikáciou mohol na úkor žalobkyne získať finančné prostriedky, na ktoré nemal zákonný nárok, čím by sa obohatil na úkor spotrebiteľa- žalobkyne. Takéto konanie žalovaného, ktorý vedome do formulárovej, úverovej spotrebiteľskej zmluvy uvedie neprijateľné zmluvné podmienky, je nutné považovať za porušenie práva spotrebiteľa - žalobkyne, ktorá sa aktívne bránila, hoci aj v predmetnom konaní, keď spolu s nárokom na určenie neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok si uplatnila aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa tak bola úspešná čo do jej nároku na určenie neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok. Je preto možné vyvodiť, že práve porušením povinnosti žalovaného pri uzatváraní úverovej zmluvy, došlo k situácii, že žalobkyňa sa úspešne domohla ochrany svojich spotrebiteľských práv voči žalovanému.

46. Primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je čo do výšky zákonom nijako konkrétne stanovené, klasifikované, či limitované, nie sú naň žiadne tabuľky či osobitné kritériá, základným a určujúcim kritériom v zmysle zákona je jeho primeranosť, ktorú súd posudzuje podľa vlastnej úvahy s prihliadnutím na

konkrétne okolnosti veci. Pokiaľ ide o dôvodnosť poskytnutia tohto zadosťučinenia, bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, nakoľko postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Je pritom treba vychádzať z toho, že toto zadosťučinenie má niekoľko funkcií, a to satisfakčnú, sankčnú, odradzujúcu a odmeňujúcu. Pri určení jeho výšky súd musí zohľadniť viaceré relevantné okolnosti, a to napríklad či nejde v prípade postupu a konania dodávateľa o recidívu, aká bola intenzita porušenia a dôsledky konania dodávateľa, ekonomický dopad nečestného konania dodávateľa na spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, či už napríklad nebolo poskytnuté zadosťučinenie spotrebiteľovi aj v inej podobe.

47. Žalobkyňa výšku primeraného finančného zadosťučinenia žiadala o výške 1.200,- eur s poukazom na to, že žalovaný v zmluve používal neprijateľné zmluvné podmienky, s tým, že za jednu žiadala priznať sumu 600,- eur, t. j. za dve neprijateľné zmluvné podmienky spolu 1.200,- eur. Odradiť dodávateľa od recidívy môže práve jeho uvedomenie si, že čím vyššiu sumu od spotrebiteľa bude nedôvodne žiadať, resp. uplatňovať viac neprijateľných zmluvných podmienok, tým vyššie finančné zadosťučinenie v prípade úspešného uplatnenia ochrany spotrebiteľom následne bude musieť poskytnúť, preto odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby boli dodržiavané náležitosti zmlúv a aby sa žalovaný v budúcnosti nedomáhal na spotrebiteľoch nedôvodných plnení v takej výške, je práve v takom prípade naplnený.

48. Pri sankčnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia v danej výške, súd zohľadnil nielen už vyššie popísanú intenzitu zásahu a porušenia zo strany žalovaného ako dodávateľa, ale aj skutočnosť, že nejde o zďaleka prvý, či ojedinelý prípad, kedy žalovaný uplatňoval neprijateľné zmluvné podmienky. Súd pri prisúdení primeraného finančného zadosťučinenia a určovaní jeho výšky vzal na zreteľ aj to, že toto zadosťučinenie je v zákone zakotvené aj preto, aby prostredníctvom jeho priznania spotrebiteľovi dodávateľ bol odradený od ďalších takýchto postupov. Je preto plne namieste sankcionovať žalovaného prostredníctvom priznania primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni ako spotrebiteľovi, avšak nie v ňou požadovanej výške.

49. A napokon čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, niet pochýb o tom, že uplatňovanie neprijateľných zmluvných podmienok a tým aj požadovanie neprimeraných protiplnení zo strany žalovaného od spotrebiteľa logicky znamená obmedzenie komfortu spotrebiteľa, berie mu čas a kľud. Žalobkyňa sa musela brániť nedôvodným nárokom, vyhľadať advokáta, ktorý ju v spore proti nepochybné ekonomicky a právne silnejšiemu dodávateľovi zastupoval. Na druhej strane súd zohľadnil aj to, že cieľom podanej žaloby bolo dosiahnuť základ pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa sa v upomínacom konaní nebránila, nepodala odpor proti platobnému rozkazu a bola pasívna a túto žalobu podala viac ako jeden rok po právoplatnosti platobného rozkazu. Podľa názoru súdu bolo nevyhnutne potrebné prihliadnuť aj na to, že žalobkyňa dobrovoľne uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere, hoci mala možnosť túto zmluvu nepodpísať, resp. robiť úkony k tomu, aby ochránila svoje práva, už skôr hľadať právnu pomoc tak, ako to urobila neskôr. Súd má preto za to, že sčasti aj žalobkyňa zavinila uzatvorenie tejto zmluvy a tým aj vyvolávanie sporov, keď sama si neplnila svoju povinnosť z uzatvorenej zmluvy. Toto všetko súd zohľadnil pri svojom rozhodnutí.

50. Podľa súdu zjavným cieľom právnej úpravy inštitútu primeraného finančného zadosťučineniam je priniesť poctivosť, férovosť, transparentnosť a dodržiavanie práva do dodávateľsko- spotrebiteľských vzťahov. Dodávateľ, ktorý nič neporuší, nemusí sa obávať, že by sa nedomohol toho, na čo má sám nárok, alebo že by dokonca ešte musel plniť primerané finančné zadosťučinenie. Ak ale sám niečo poruší a vytvorí stav, že je daný základ nároku na primerané finančné zadosťučinenie, tak jeho obrana je potom nerelevantná. Vzhľadom k všetkým uvedeným okolnostiam súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300,- eur, a to za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku po 150,- eur.

51. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, nie je totiž vylúčené, aby výška nemateriálnej ujmy, ak jej mantinely nie sú zákonom stanovené, bola obdobná, zhodná, vyššia alebo nižšia ako ujma, ktorá oprávnenej osobe hrozila v majetkovej sfére. Krajský súd Prešov k výške primeraného finančného zadosťučinenia uviedol v rozhodnutí sp. zn. 17Co/17/2018 nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktnie držať

ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.“ Podľa názoru súdu pri opodstatnených nárokoch spotrebiteľov nestačí len strohé konštatovanie súdu o porušení práv vyslovením či už bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru alebo určením neprijateľnej zmluvnej podmienky, ale je potrebné tento proces zavŕšiť priznaním aj finančnej kompenzácie odrážajúcej ujmu, ktorú spotrebiteľ utrpel pri súdnej a inej konfrontácii s dodávateľom. Súd po zvážení všetkých okolností vyhovel žalobe aj v časti primeraného finančného zadosťučinenia a III. výrokom zaviazal žalovaného na úhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- eur a IV. výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

52. O trovách konania súd rozhodol V. výrokom podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 CSP).

53. Žalobkyňa bola v spore o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a v základe nároku primeraného finančného zadosťučinenia plne úspešná a rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. Obdobne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017 kde pri priznaní len 50 % zo sumy požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 100 % práve z dôvodu, že výška nároku závisela od úvahy súdu, čo je aj prípad aj v tejto prejednávanej veci. Súd je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne sa neuplatňuje žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci, nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu, pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v prípade úspechu žalobkyne v III. výroku vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia (zo sumy 300,- eur). Pre úplnosť súd uvádza, že vo výrokoch I. a II. mala žalobkyňa plný úspech.

54. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.